

Spørgsmål til jesusnet.dk:

" Hej.

Er der forskel på, om man er for eller imod abort, hvis man enten er fundamentalistisk kristen eller modernistisk kristen?

Hvis der er, hvordan argumenterer henholdsvis de fundamentalistiske og modernistiske kristne så for deres forskellige holdninger til abort?

Vil de modernistiske kristne tolke på de tekster, de fundamentalistiske kristne bruger til at argumentere, at de er imod abort?"

Svar fra Sprint Korsholm:

Hej

Jeg tænker, at spørgsmålet giver dyb mening.

Dog lige med den bemærkning, at der naturligvis er rigtig mange udgaver af både "fundamentalistiske" og "modernistiske" kristne og deres forståelse og argumenter. Jeg vil – med denne diversitet i bagehovedet – vove at opstille denne grove definition:

F ("fundamentalistiske") vil prøve at læse Bibelen sådan, som dens forfattere har tænkt sig, at deres tekster skal læses.

M ("modernistiske") vil prøve at læse Bibelens skrifter, ligesom man læser alle andre oldgamle skrifter.

Og lad os lige tage en sidste definition med:

"Abort": Egentlig betyder ordet "Afbrydelse, afslutning, ophør". Oftest bruges det om afslutning af en graviditet, ved at fosteret dør. Man skelner mellem spontane aborter (der sker uden menneskers indgriben og vilje) og provokerede aborter, der sker, fordi moderen vil have, at graviditeten ophører, og derfor udfører hun selv eller andre (nu om dage typisk sygehuspersonale) et indgreb, der afslutter graviditeten.

Det egentlige spørgsmål:

F og M har meget forskellige måder at bruge Bibelens skrifter på, når de skal finde vej i livet – fx i et etisk spørgsmål som det om abort: "Er det etisk i orden at foretage en provokeret abort?"

Der er mange svarmuligheder, her er nogle hovedgrupper:

- A. Nej – det er under alle omstændigheder forkert!
- B. Nej – undtagen hvis der er risiko for, at både mor og barn dør, hvis graviditeten fortsætter.
- C. Nej – undtagen, hvis der er risiko for, at moderens liv får varige men af graviditet/fødsel.
- D. Nej – undtagen hvis barnet, der fødes, skønnes at få et forfærdeligt liv pga. sygdom eller sociale omstændigheder.
- E. Nej – undtagen hvis moderen skønnes at få et forfærdeligt liv, hvis hun skal passe barnet.
- F. Nej – med mindre graviditeten er en følge af en voldtægt.
- G. Ja – hvis det sker inden udgangen af 12. graviditetsuge, og moderen ønsker det.
- H. Ja – hvis det sker efter 12. uge, og der er gode grunde til det (fx dem i C-E) og moderen ønsker det.
- I. Ja – hvis moderen ønsker det.

Hovedspørgsmålet er:

Hvad er det, der er inde i moderen, når hun er gravid? Er det en klump celler, der er en del af hende – eller er det et selvstændigt menneske?

Som kristne – både F og M – vil man anerkende de ti bud. Et af disse bud siger: *Du må ikke begå drab!* Altså: Du må ikke slå et andet menneske ihjel (undtagen måske ved selvforsvar eller som politi eller militærperson). Så hvis "det" er en del af moderen, har hun vel selvbestemmelse over det – men hvis "det" er et menneske, må man ikke slå det ihjel (undtagen måske i selvforsvar, som fx B og C).

En variation er, at man mener, at "det" til at begynde med er en klump af moderens celler. Og på et tidspunkt (meget forskelligt defineret) ændres "det" til at være et menneske med menneskerettigheder, som fx den rettighed ikke at måtte slås ihjel.

Bibelen

Hvis F og M går til Bibelen for at besvare, hvad "det" er, så vil F forskellige steder finde udsagn, der tyder på, at Gud betragter et lille foster som et menneske. Oplagte steder er fx Luk 1,39-45, hvor to fostre (i hver sin mor) "ser" hinanden og reagerer på det – alt sammen gennem Guds Ånd, der giver det ene foster profetisk indsigt, nøjagtig som med et voksent menneske.

Sl 51,7 synes at sige, at selv et foster står til ansvar for Gud, ligesom en voksen gør.

Men det afgørende argument er, at Gud ingen steder i Bibelen taler om, at man først er et rigtigt menneske, når man er født.

M er sjældent ret enige, for der findes så mange variationer, men en del vil sige: Sl 51 er ren poesi, der ikke siger noget konkret, og Luk 1 er en from historie, der aldrig er sket i virkeligheden.

Men: Den store forskel afgøres sådan set ikke af tolkningen af bibelvers, men af biologi/filosofi og af synet på sex:

Biologi: Her vil både F og M sige, at vi kan se en del om, hvordan Gud har skabt os. Og biologisk set er fosteret helt tydeligt lige fra begyndelsen et selvstændigt menneske med eget DNA osv. Fosteret er fx skabt sådan, at det med det samme udsender et stof, der forhindrer kroppens forsvarsmekanismer mod at udrydde dette fremmede, de pludselig finder i moderens krop.

Filosofi: Her vil både F og M ofte være enige om, at hvis vi nu tager Sofus på et år, så vil alle sige, at det er et rigtigt menneske. Går vi så én dag baglæns i Sofus' liv, er han selvfølgelig stadig et menneske. Gælder det også, når vi når til dagen før hans fødsel? Ja, han kunne såmænd lige så godt være kommet ud den dag og have været præcis som dagen efter. Jamen så to dage før? Tyve dage før? Der er intet tidspunkt i hele den 9 måneder lange periode før fødslen, hvor Sofus ændrer sig radikalt. Lige meget om hans liv afbrydes efter en måned inde i mors livmoder eller tre måneder inde i hende eller to måneder efter fødslen, vil resultatet være det samme: Den lille glade etårige Sofus vil aldrig komme til at eksistere, Sofus' liv er aborteret.

Det egentlige spørgsmål er nok: Hvad får fornuftige moderne mennesker, der kender både biologi og filosofi, til at tillade, at Sofus ikke betragtes som et menneske med menneskerettigheder før langt henne i graviditeten?

Svaret er, at det "moderne menneske" ser på det med sex og børn på en ganske anderledes måde, end det, F læser ud af Bibelen.

For F er sex noget vidunderligt, Gud har skabt til at styrke ægteskabet og kærligheden i ægteskabet med – og til at få børn med. Det er ikke alle, der får børn, men det er en stor del af den dybe mening i mange menneskers liv.

For det "moderne menneske" (igen i utallige variationer) er sex blevet noget, der kan løsrides fra ægteskabet og også fra kærlighed. "God sex" kan man have med rigtig mange, uden at man behøver elske nogen af dem. I hvert fald ikke "elske" i betydningen at ville dele resten af livet med – og tage fælles ansvar for eventuelle børn. Børn kan være en fin ting, men helst præcis når det passer mig, og når jeg mener, at jeg kan givet barnet de bedste vilkår. Men jeg vil – både i et parforhold og uden for det – kunne have al den sex, jeg ønsker. Desværre kan sex have den ubehagelige bivirkning, at kvinden bliver gravid. Naturligvis vil de fleste prøve at undgå uønsket graviditet på andre måder – men er skaden sket, er kvinden naturligvis i sin gode ret til at få skaden fjernet.

Så usminket siger man det sjældent – men er det måske dybest set, der får os til at gå imod biologi og filosofi og erklære lille Sofus for bare at være "en klump af moderens celler"?

Endvidere er "det moderne menneske" helt klart i centrum af sit eget liv. Der er ingen udefra kommende instanser, der kan fortælle mennesket, hvad der er rigtigt og forkert – det afgør det selv. Kvinden har ret til at bestemme over sin egen krop – også når hun er gravid.

Alt dette skematiske er naturligvis i virkelighedens verden kombineret med mange følelser og usikkerhed og smerte – det er ikke så kynisk og enkelt, som det fremstilles. Men på bundlinjen er lille Sofus uønsket i de fleste tilfælde ved abort.

For F er det tydeligt, at Guds syn på mennesker og sex modsiger det modernistiske verdensbillede. Derfor vil F kæmpe for, at de små Sofus'er får lov at leve – og samtidig bestræbe sig på tydeligt at forkynde om Guds kærlighed og tilgivelse, også til den mor der aborterer sin Sofus! Der, hvor der er behov for tilgivelse, må der nødvendigvis være skyld, men skal man endelig tale om skyld, ligger dette vel på *hele* samfundet og sundhedssystemet, der slet ikke vejleder om, hvad et lille foster faktisk er, men i stedet fremstiller en abort som en helt naturlig og ukompliceret ting, der er det oplagte valg.

Vi er alle – også både F og M – påvirket af den tid og kultur, vi lever i. Men for M bliver vores tids kultur og dens forståelse ofte de briller, vi læser Bibelen med. Bibelen – der ikke anses for at være Guds ord, men menneskers ord om Gud – må naturligvis ikke modsige vores tids forståelse. Og derfor vil mange M-kristne ikke se provokeret abort som noget forkert – eller i hvert fald som det rigtige i mange situationer. F-kristne vil holde sig til Bibelens ord om, at Guds uforanderlige værdier skal belyse ethvert samfund og enhver kultur. Dermed vil der altid være områder, hvor en given kultur modsiger Guds vilje. I disse tilfælde kaldes kristne så til at stå fast på Guds gode vilje, på Skaberens brugsanvisning – eller hvordan det nu formuleres. Derfor vil provokeret abort være en løsning, man kun kan gribe til i yderste nødstilfælde (fx A, B og for nogle også C og D).

Altså: Jeg har prøvet kort at skildre noget meget komplekst og varieret. Så rigtig mange af både F og M vil ikke genkende sig selv 100 % i dette – men ellers skulle jeg skrive en hel bog ...

Forskellen på F og M i dette spørgsmål afgøres langt mere af deres læsning af det store generelle budskab i Bibelen om Gud og mennesker og sex end om enkelte steder i Bibelen.

For F er Sofus lige så meget et menneske som Sofus' mor. Gud har kærlighed til både mor og Sofus.

For M er Sofus ofte noget, der må underordnes moderens rettigheder til at bestemme over sit eget liv. Gud elsker mor og vil naturligvis hendes frihed. "Sofus" er en teoretisk størrelse, og det er virkelig vanskeligt at forholde sig bombastisk til!

Håber dette svar giver mening